

Espurna n°101

Octubre 2017

**Butlletí informatiu
de Prevenció
d'Incendis
Forestals**

Per

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDIX

Editorial especial.....	2
Claus del mes.....	3
Dades Estadístiques.....	6
Valors Acumulats	6
Comparació amb els valors mitjans.....	7
Evolució mensual: nombre.....	8
Evolució mensual: superfície afectada.....	10
Anàlisi de les causes	12
Relació completa d'incendis en el període	13
Notícies i Divulgació.....	14
Entrega de tablets als observatoris Forestals.....	14

Foto portada: Unitat Motobomba V-520 participant en la crema de canyes. Actuació de revegetació del llit del riu Albaida al seu pas pel terme municipal de Bellús. Font: Unitat Tècnica

Per a qualsevol aclariment o suggeriment contactar amb: unidadtecnica902@gva.es

EDITORIAL ESPECIAL

El passat mes de setembre vam arribar el Butlletí Espurna n°100, i amb això hem volgut fer una menció especial a tota la trajectòria d'un treball d'equip que ha permès disposar d'una base de dades d'incendis forestals a la Comunitat Valenciana de la qual podem estar molt orgullosos.

Les dades estadístiques d'incendis forestals es recullen des de l'any 1968 a nivell provincial, i amb la creació de les Autonomies, la competència l'assumeix la conselleria competent en matèria de Medi Ambient, que informa periòdicament dels valors estadístics al Ministeri de Medi Ambient. A partir de 2004, des del Servei de Prevenció d'Incendis Forestals, que en aquells dies el formaven Luis Velasco (Cap de Servei), Jorge Suárez (Cap de secció) i Alberto Solana (Tècnic de Prevenció d'Incendis), juntament amb Francisco Tejedor (GOIIF), s'inicia la idea de plasmar aquestes dades estadístiques en un butlletí mensual, amb posteriors resums anuals.

Inicialment, el butlletí va ser molt senzill, amb un disseny d'acord a l'època i poc a poc es va anar renovant i modificant el seu contingut, però sempre mantenint la seva filosofia de donar a conèixer l'evolució de l'estadística dels incendis forestals. I és al gener de 2009 quan naix el Butlletí Espurna, amb el seu número 1.

El contingut del butlletí era fonamentalment l'estadística, però es va anar completant amb informació relacionada amb els incendis forestals, com ara el referit a incendis destacables, en el qual es descriuen amb més detall aquells incendis que, per les seves característiques, poden considerar-se més ressenyables, o com l'anàlisi de la meteorologia ocorreguda durant el mes, recolzat en la informació facilitada per AEMET, i que es relaciona amb els incendis ocorreguts.

El Servei de Prevenció d'Incendis va continuar amb la redacció d'aquest butlletí fins a l'any 2013, moment en el qual s'encomana a la Unitat Tècnica seua elaboració i l'anàlisi de l'estadística. A partir d'ací, i després d'un cert temps de continuïtat amb l'esquema existent, es va decidir emprendre una actualització del disseny del butlletí, per adaptar-lo, entre altres coses, a estàndards estètics més actuals. A més, s'han anat afegint altres apartats complementaris, com el referit a notícies i divulgació, amb continguts relacionats amb la prevenció i extinció d'incendis, jornades divulgatives, formació, cremes prescrites, publicacions, aprovacions de plans, etc.

La consulta històrica dels Butlletins Espurna es pot fer des del web de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural o bé des del Sistema Integrat d'Incendis Forestals (SIGIF):

- <http://www.agroambient.gva.es/ca/web/prevencion-de-incendios/boletines-espurna>
- <http://www.prevencionincendios.gva.es/>

CLAUS DEL MES¹

El mes d'octubre de 2017 ha tingut un **caràcter tèrmic molt càlid** a la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana ha sigut de 18.25°C, que és **1.9°C més baixa** que la de la climatologia de referència (16.3°C).

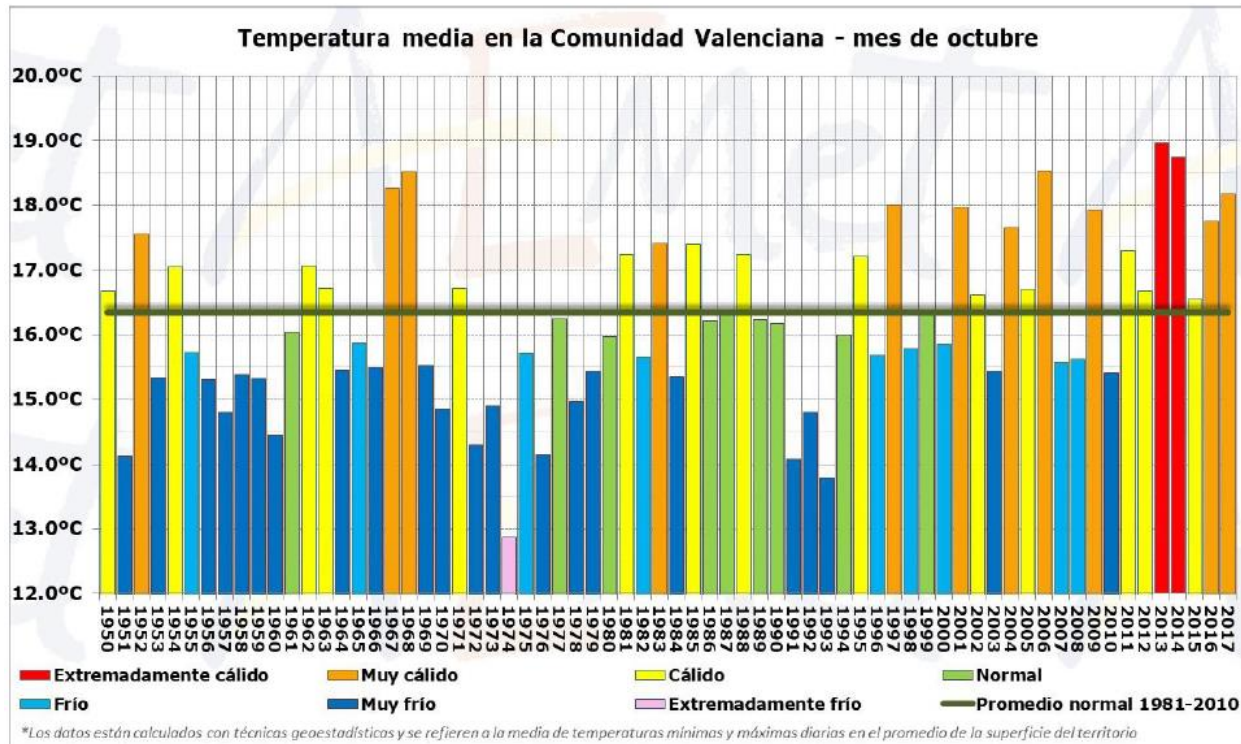

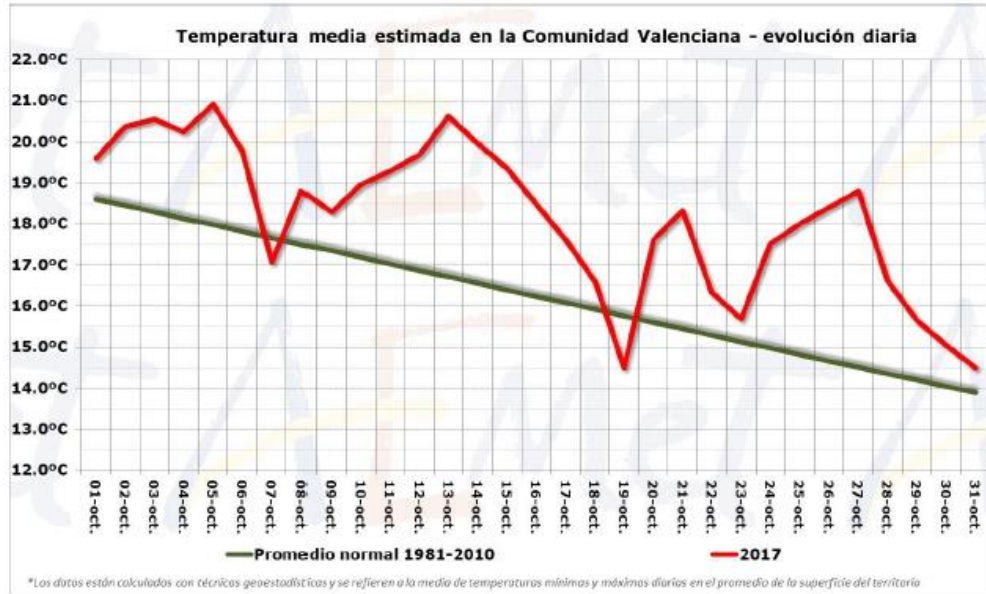
Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos d'octubre a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie.

Es tracta del sisè mes d'octubre més càlid des de 1950 i, com es pot veure a la gràfica superior, des de l'any 2011 tots els mesos d'octubre han sigut càlids o molt càlids, i fins i tot extremadament càlids com va passar als anys 2013 i 2014.

La gràfica d'evolució diària de la temperatura de la pàgina següent, mostra com llevat dels dies 7 i 19, la resta del mes les temperatures van estar molt per damunt dels valors normals, tot i que durant el mes no hi ha hagut un gran pic càlid. De mitjana de temperatures mínimes i màximes, el dia 5 d'octubre va ser el més càlid del mes. Aquest dia la temperatura màxima a Sumacàrcer va ser de 34.5°C, 34.0°C hi va haver a Barxeta, 33.8°C a Carcaixent i 33.4°C a Xàtiva.

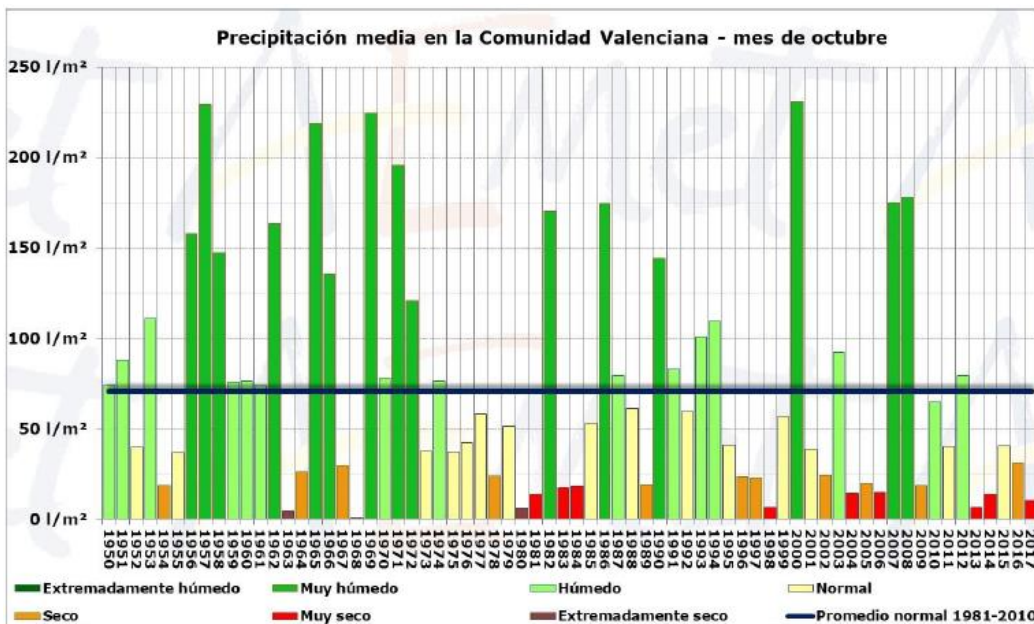
A causa de l'estabilitat que ha predominat tot el mes, l'anomalia de temperatura ha estat més acusada a l'interior de la meitat nord que al litoral, on el règim de brises (febles en aquesta època de l'any) ha suavitzat una mica les temperatures màximes a partir de migdia.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

Figura 2. Evolució diària de la temperatura durant el mes d'octubre a la Comunitat Valenciana.

La precipitació acumulada en el mes ha sigut 10.8 l / m², que és un 85% inferior a la de la mitjana climàtic del període 1981-2010 (71.0 l / m²), i qualifica el passat mes d'octubre com a molt sec. Octubre de 2017 és el sisè més sec des de 1950, i el segon més sec dels últims 20 anys, després de octubre de 2013. Com es veu en la gràfica d'evolució de la precipitació mitjana a l'octubre, des de 2013 tots els mesos d'octubre han tingut una precipitació mitjana molt inferior a la mitjana normal, i des de l'any 2008 no hi ha hagut un gran temporal de llevant al mes d'octubre.

Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes d'octubre.

Les escasses precipitacions del mes van estar associades a les tempestes que es van registrar el dia 18. Aquest dia va haver-hi precipitacions generalitzades a tot el territori, encara que ho van ser en forma de xàfecs de curta durada que puntualment van tenir intensitat forta i ocasionalment van estar acompanyades de calamarsa, com va passar a Altea.

En el 68% del territori, el mes ha sigut molt sec (quasi tota la província de Castelló i de València), en el 31% sec (gran part d'Alacant) i només en l'1% ha tingut un caràcter normal, que es correspon amb zones del litoral nord de la província d'Alacant.

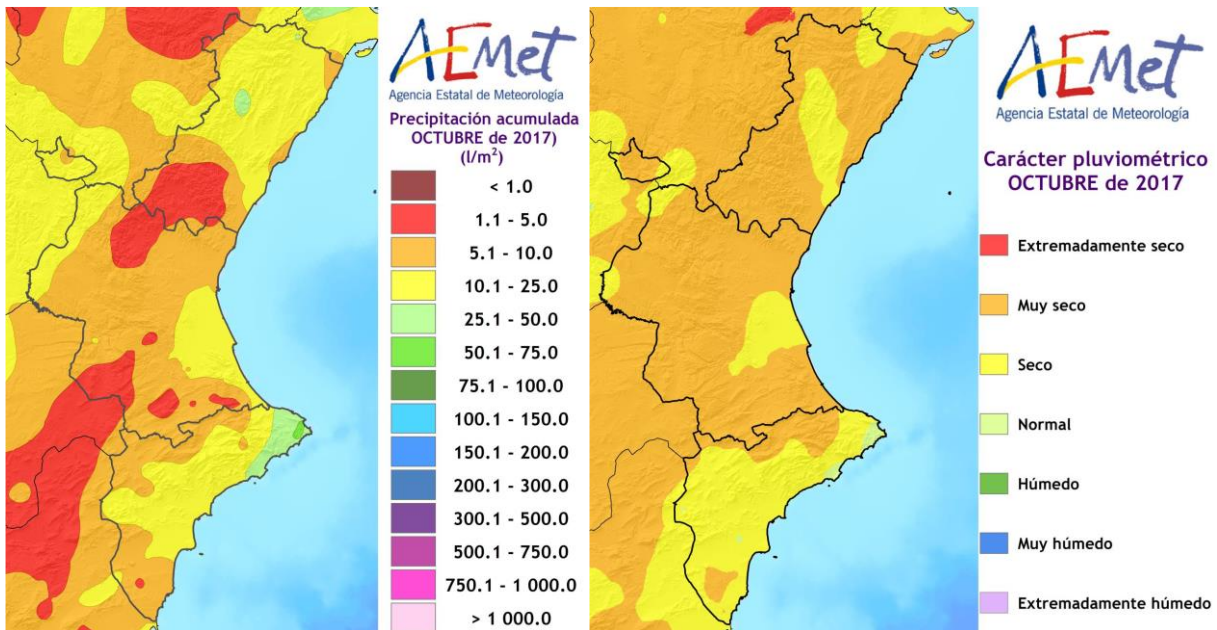

Figura 4. Precipitación acumulada y carácter pluviométrico del mes de octubre de 2017 en la Comunitat Valenciana.

Este caràcter tan càlid i sec ha sigut provocat per la persistent presència d'altres pressions sobre la Península durant pràcticament tot el mes. L'anàlisi d'evolució de pressió mitjana reduïda al nivell del mar a Alacant mostra com des de 1939, només en 2 ocasions, 1971 i 1983, es va observar una situació d'altres pressions tan potents en un mes d'octubre.

Pel que fa a incendis forestals, s'han comptabilitzat per al mes d'octubre un total de **22 incendis**, valor per sobre de la mitjana (13,9 incendis), amb una superfície forestal afectada de **2,04 ha** (valor molt per sota de la mitjana mensual, que està en 20,3 ha).²

² Les dades són provisionals. Qualsevol variació en el còmput es veurà reflectida en el següent número del butlletí.

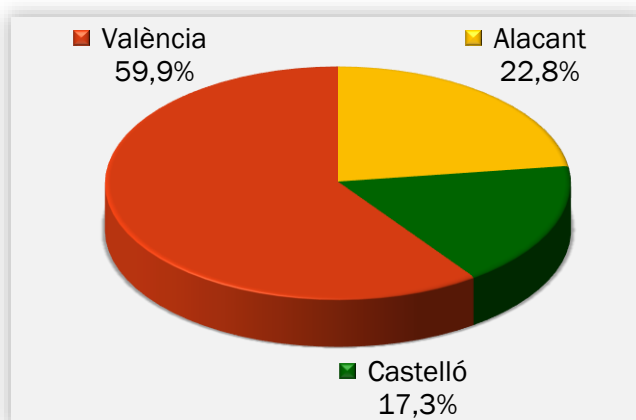
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

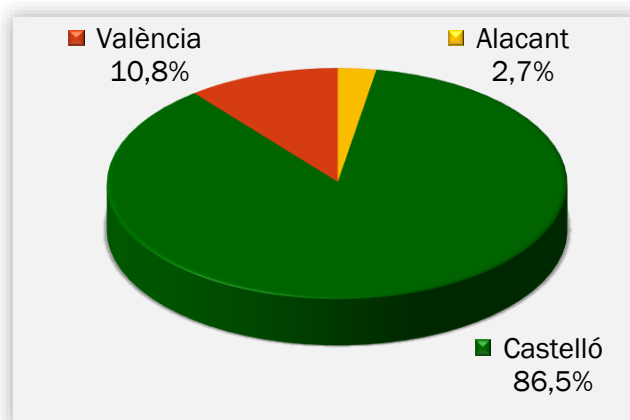
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2017 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	73	0,52	13,29	13,80	22,88	36,69
Castelló	52	2,45	615,67	618,12	540,44	1.158,56
València	186	10,28	40,86	51,14	95,65	146,80
Total	311	13,25	669,82	683,07	658,98	1.342,05

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies.
Acumulat des de gener fins a octubre de 2017

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge

La província més destacada pel que fa al nombre d'incendis és la de València, sent Alacant la segona en importància. No obstant això, quant a superfície, és la província de Castelló la més destacada, a causa principalment a l'incendi que es va iniciar al mes de juny a Gàtova (València), però que va afectar principalment als municipis de Segorbe i Altura.

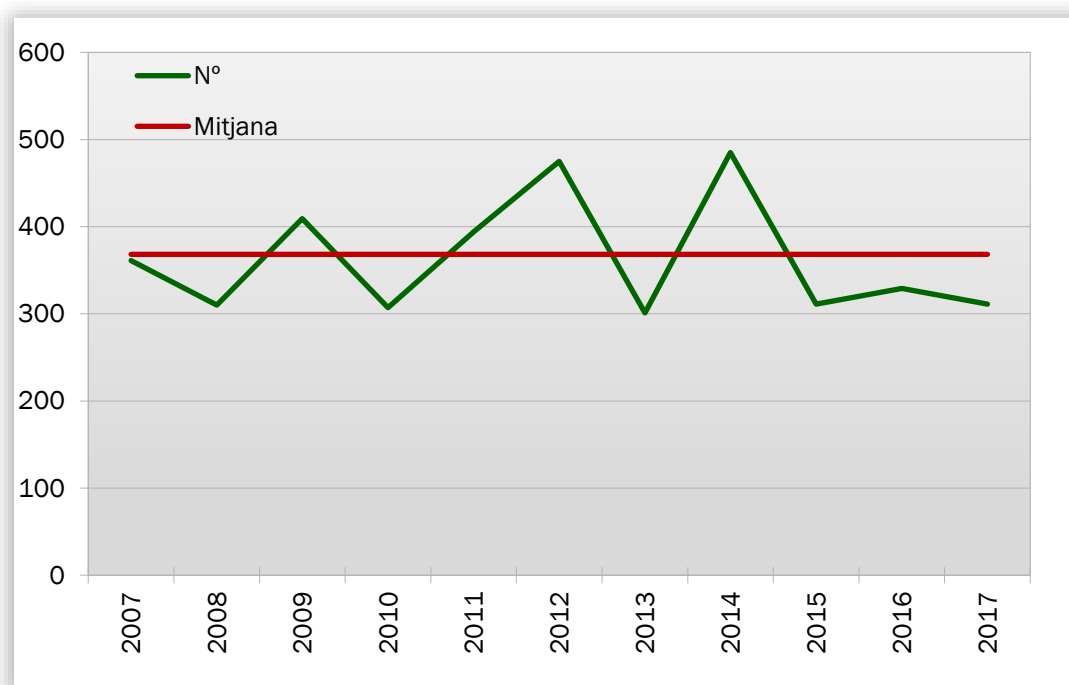
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 31 d'octubre per l'últim decenni es detallen a la Taula 2. En el que portem de 2017 s'han produït 311 incendis, valor per baix de la mitjana (368 incendis), amb una superfície afectada de 1.342,05 ha, també molt per baix de la mitjana (9.112,27 ha).

Any	Nº	Superfície
2007	361	8.213,61
2008	310	722,39
2009	409	2.921,28
2010	307	5.641,87
2011	394	2.426,25
2012	475	58.752,44
2013	301	1.355,59
2014	485	1.875,17
2015	311	2.417,72
2016	329	6.796,38
2017	311	1.342,05

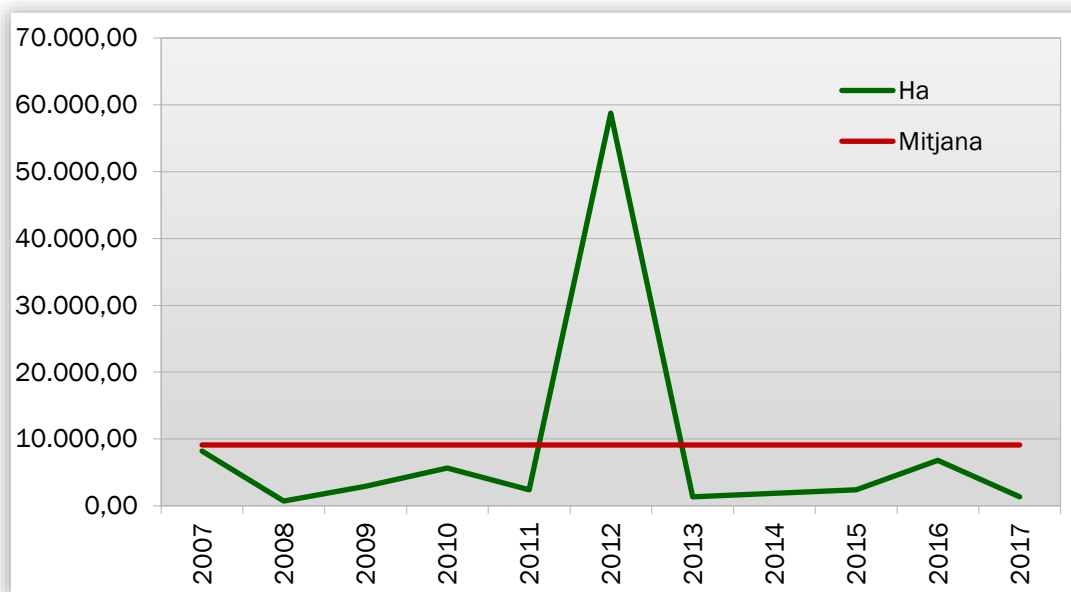
Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi (gener-octubre) en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà.

Gràfic 3: Evolució nº d'incendis en comparació amb el valor mitjà

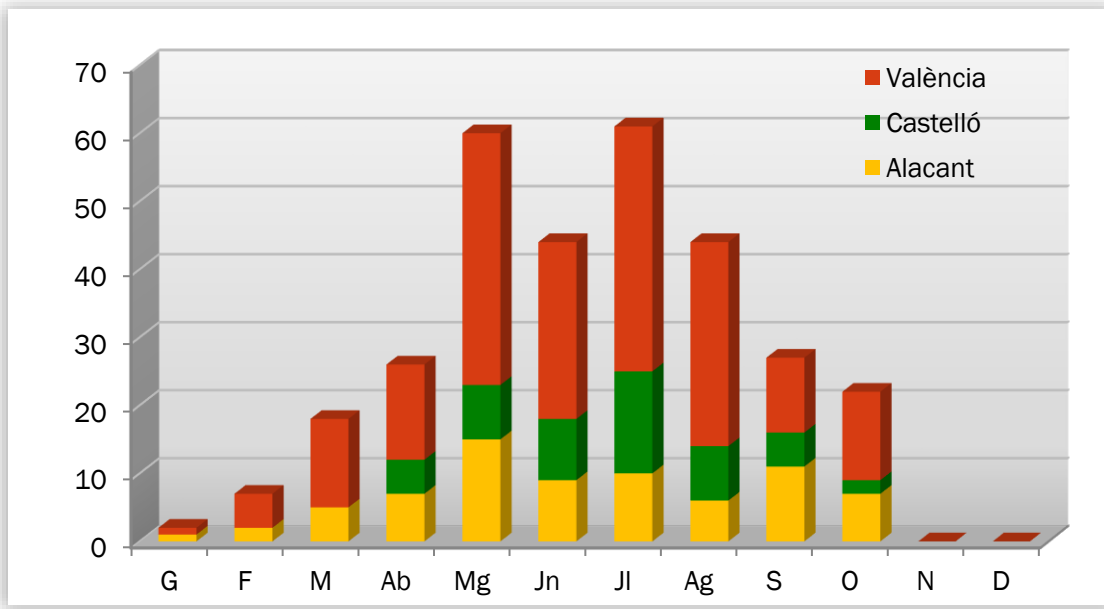
Gràfic 4: Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dos diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

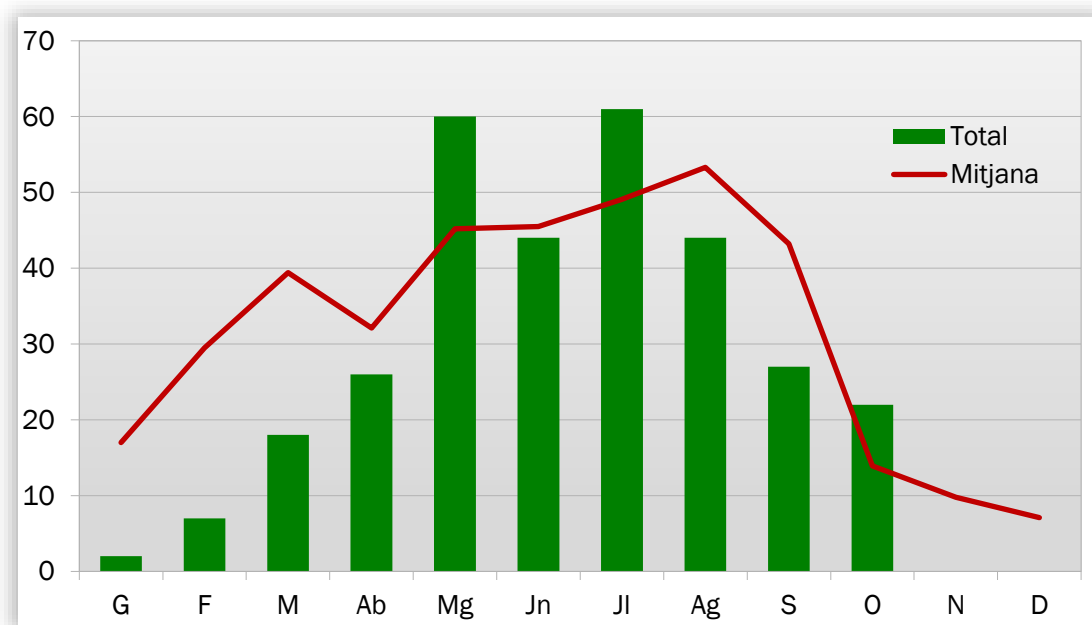
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1	0	1	2
Febrer	2	0	5	7
Març	5	0	13	18
Abril	7	5	14	26
Maig	15	8	37	60
Juny	9	9	26	44
Juliol	10	15	36	61
Agost	6	8	30	44
Setembre	11	5	11	27
Octubre	7	2	13	22
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	73	52	186	311

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2017)

Gràfic 5: Nombre d'incendis per mesos i províncies

Durant el mes d'octubre s'han registrat 13 incendis a la província de València, 2 a la de Castelló i 7 també a la d'Alacant. Com ja s'ha comentat, el global està per sobre dels valors mitjans de l'últim decenni (13,9 incendis).

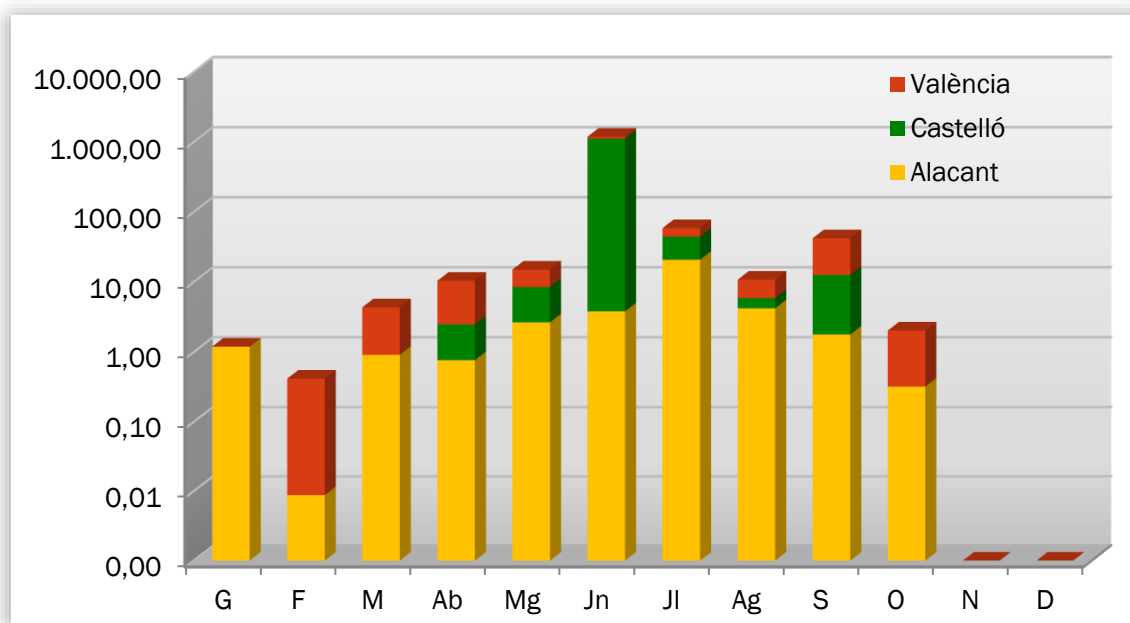
Gràfic 6: Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 7).

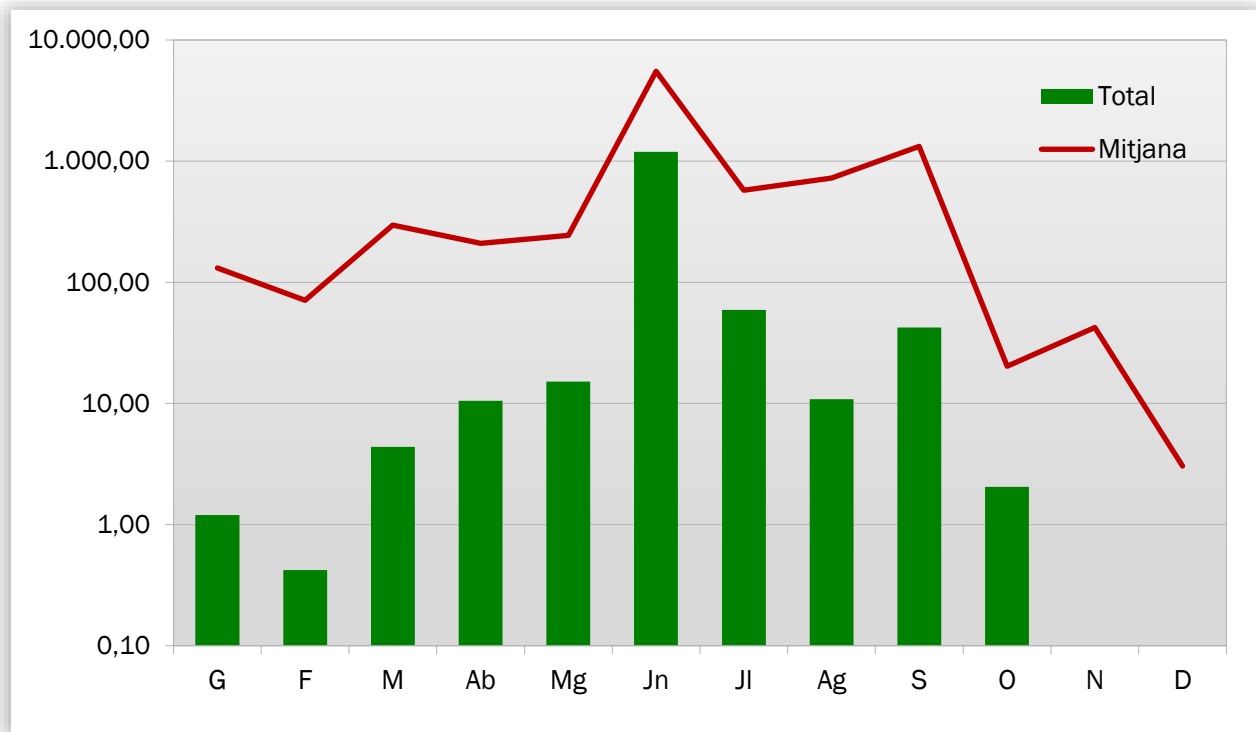
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1,20	0,00	0,00	1,20
Febrer	0,01	0,00	0,41	0,42
Març	0,92	0,00	3,46	4,38
Abril	0,77	1,72	7,99	10,48
Maig	2,67	5,86	6,61	15,15
Juny	3,84	1.114,64	77,42	1195,90
Juliol	20,93	23,78	14,54	59,25
Agost	4,24	1,68	4,93	10,85
Setembre	1,79	10,88	29,72	42,38
Octubre	0,32	0,00	1,72	2,04
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	36,69	1158,57	146,80	1342,05

Taula 4: Evolució mensual de la superfície afectada (2017)

Gràfic 7: Superfície afectada per mesos i províncies

Durant el mes d'octubre de 2017 s'han vist afectades per incendis 2,04 ha de terreny forestal a tota la Comunitat Valenciana. Aquesta superfície està molt per davall de la mitjana de l'últim decenni (30,30 ha).

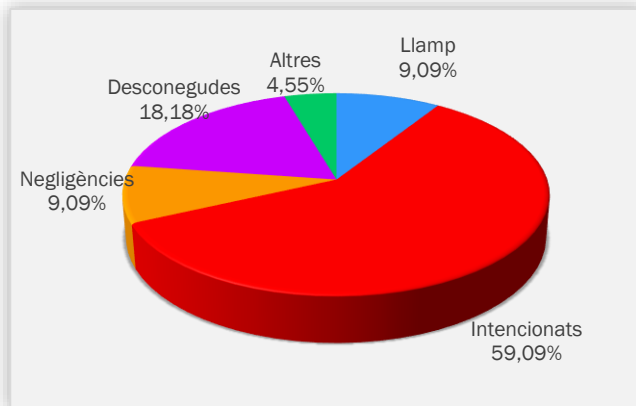

Gràfic 8: Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

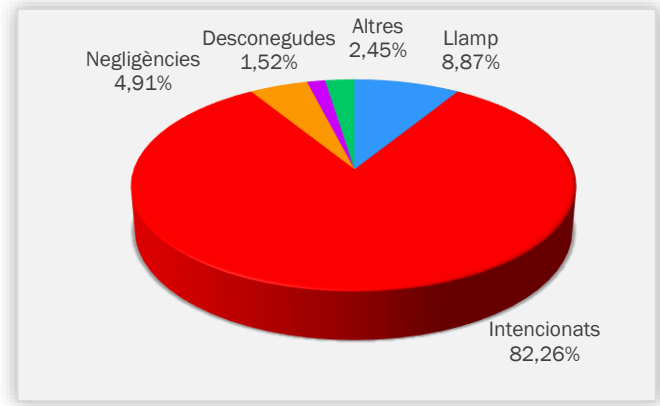

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en nombre i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana, tant per al mes d'octubre com per l'acumulat del 2017.

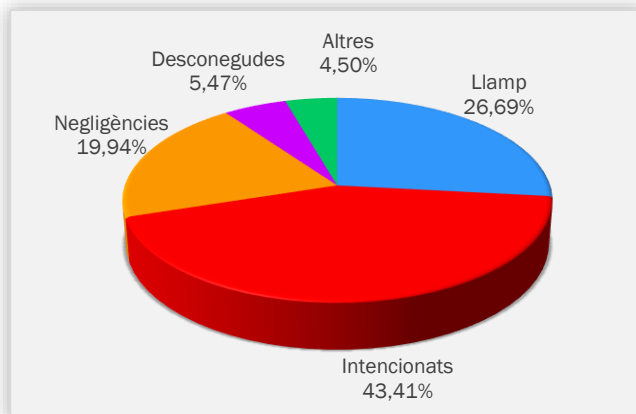

Gràfic 9: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Octubre 2017

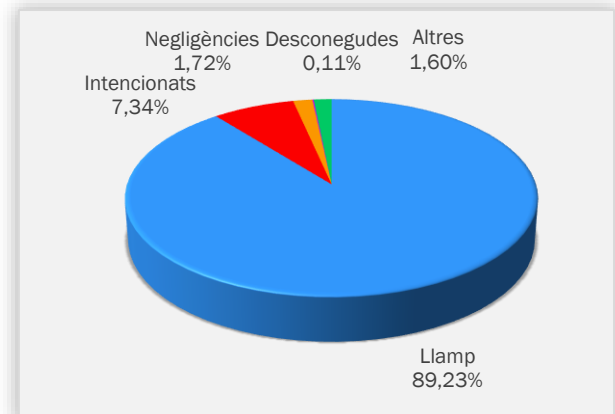

Gràfic 10: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Octubre 2017

El mes d'octubre s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 13 incendis intencionats, 2 per llamp, 2 per negligències, 4 per causes desconegudes/en investigació i 1 d'altres. Els incendis intencionats van afectar a un total de 1,68 ha, els causats per llamps a 0,18 ha, els originats per negligències a 0,1 ha els de causa desconeguda/en investigació a 0,03 ha i 0,05h els de altres.

Gràfic 11: Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2017

Gràfic 12: Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2017

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Sup (ha)	Causa	Paratge	Província
01-oct-17	Torrent	0,0100	1	Urb. EL Pantà-l'Horteta	VALENCIA
01-oct-17	Navarrés	0,0500	4	Alto de la Hoya	VALENCIA
01-oct-17	Torrent	0,0100	3	Urb. El Planta-l'Horteta	VALENCIA
02-oct-17	Barx	0,0600	1	La Drova	VALENCIA
03-oct-17	Guardamar del Segura	0,2300	1	Dunas de Guardamar	ALICANTE
04-oct-17	Guardamar del Segura	0,0500	1	Dunas de Guardamar	ALICANTE
05-oct-17	Guardamar del Segura	0,0010	1	Dunas de Guardamar	ALICANTE
05-oct-17	L'Alcúdia de Crespíns	0,3300	1	La Masa	VALENCIA
06-oct-17	Guardamar del Segura	0,0351	1	Dunas de Guardamar	ALICANTE
10-oct-17	Guardamar del Segura	0,0010	1	Dunas de Guardamar	ALICANTE
12-oct-17	Bolulla	0,0012	1	Catelllets-Pista de Gars	ALICANTE
12-oct-17	Vilamarxant	0,0100	3	Masia Teulada	VALENCIA
12-oct-17	La Pobla Tornesa	0,0001	2	La Cova	CASTELLON
19-oct-17	Sellent	0,0060	3	Llometà Plana	VALENCIA
19-oct-17	Enguera	0,1800	0	Beniguengo	VALENCIA
19-oct-17	Vistabella del Maestrat	0,0009	0	Mas de Farsa	CASTELLON
21-oct-17	Andilla	0,7500	1	Corral del Rullo	VALENCIA
23-oct-17	Cullera	0,0050	1	Senyaes	VALENCIA
25-oct-17	Terrateig	0,0050	1	El Morquí	VALENCIA
25-oct-17	Villargordo del Cabriel	0,2000	1	Los Llanos	VALENCIA
30-oct-17	Sagunt/Sagunto	0,1000	2	Rio Palancia	VALENCIA
30-oct-17	Benimantell	0,0050	3		ALICANTE

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeguda/Investigació
- (4) Altres

ENTREGA DE TABLETS ALS OBSERVATORIS FORESTALS

Seguint amb el Pla de Tecnificació i Millora del Pla de Vigilància Preventiva contra Incendis Forestals, durant el mes d'octubre s'ha fet el lliurament de Tablets als Observatoris Forestals de les tres províncies.

Amb aquests equips es pretén dotar d'eines tecnològiques als treballadors dels Observatoris Forestals, perquè puguin desenvolupar el seu treball amb major eficàcia i eficiència. Les tablets permetran millorar la comunicació, compartir informació i detalls sobre el servei, realitzar i compartir fotografia sobre els incendis que siguin visibles des de cada punt de vigilància, així com disposar de les fotografies del Sistema UBIFOC a la Tablet, en format digital, de la mateixa manera que la cartografia de tota la Comunitat Valenciana, la qual cosa permetrà localitzar coordenades amb més facilitat.

Figura 5. Formació i lliurament de tablets als vigilants d'Observatoris Forestals